

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ และเพื่อศึกษาระดับใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 3,451 คน จากโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาจำนวน 188 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 358 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบวัดเชิงสถานการณ์ชนิด 3 ตัวเลือกจำนวน 78 ข้อ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ตรวจสอบความสอดคล้องเป็นรายข้อระหว่างพฤติกรรมบ่งชี้กับสถานการณ์ ข้อคำถามสถานการณ์กับตัวเลือก และความชัดเจนของการใช้ภาษา เหลือข้อคำถามจำนวน 77 ข้อ

ระยะที่ 2 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ที่ไม่ใช่ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ดังนี้

ทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนจำนวน 30 คน ด้วยการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าความเที่ยงตรงของแบบวัด

ทดสอบครั้งที่ 2 กับนักเรียนจำนวน 400 คน ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ที่

ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ระยะที่ 3 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2554 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ที่เป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 358 คน เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 อยู่ในระดับใด

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดล โครงสร้างตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตอนที่ 3 เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี 7 องค์ประกอบหลัก 13 องค์ประกอบย่อย 37 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ด้านมีความอยากรู้อยากเห็น 5 ตัวบ่งชี้ ด้านรักการอ่าน 8 ตัวบ่งชี้ ด้านชอบค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง 6 ตัวบ่งชี้ ด้านมีนิสัยชอบจดบันทึก 5 ตัวบ่งชี้ ด้านมีความตั้งใจอย่างมีสติ 5 ตัวบ่งชี้ ด้านมีเหตุผล 4 ตัวบ่งชี้ ด้านเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น 4 ตัวบ่งชี้

2. ตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดย โมเดลตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดี ($\chi^2 = 537.51$, $df = 580$, $p\text{-Value} = 0.89611$, $\chi^2/df = 0.927$, $GFI = 0.93$, $AGFI = 0.92$, $CFI = 1.00$, $RMSEA = 0.000$, $SRMR = 0.029$) นำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ทั้ง 37 ตัว มีค่าเป็นบวก มีขนาดตั้งแต่

0.86 ถึง 0.91 เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านมีนิสัยรักการอ่าน ด้านมีความอยาก
 รู้อยากเห็น ด้านมีความตั้งใจอย่างมีสติ ด้านเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ด้านชอบค้นคว้า
 หาความรู้ด้วยตนเอง ด้านมีนิสัยชอบจดบันทึก ด้านมีเหตุผล ตามลำดับ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่
 ระหว่าง .221 ถึง .782 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .935

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 กาฬสินธุ์ เขต 1 มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่เสนอมาชำงต้น เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมผลการวิจัยครั้งนี้มีความ
 สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี 7 องค์ประกอบหลัก
 13 องค์ประกอบย่อย 37 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ด้านมีความอยากรู้อยากเห็น ด้านรักการอ่าน ด้านชอบ
 ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านมีนิสัยชอบจดบันทึก ด้านมีความตั้งใจอย่างมีสติ ด้านมีเหตุผล
 และด้านเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวบ่งชี้ ด้วยการ
 หาค่าเฉลี่ยมัธยิมเลขคณิตของตัวบ่งชี้ ในแต่ละด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่
 ระหว่าง 2.109 ถึง 2.573 แต่โดยภาพรวมแล้วถือว่าค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะ
 ใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในทุกด้านมีค่าใกล้เคียงกันมาก นั้นแสดงให้เห็นว่า
 องค์ประกอบทุกด้านมีความสำคัญใกล้เคียงกัน

ข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่าองค์ประกอบทั้ง 7 สามารถที่จะบ่งชี้
 พฤติกรรมของผู้เรียนด้านใฝ่เรียนรู้ได้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551ก : 3) คือให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน
 และเข้าร่วมกิจกรรมในการเรียนรู้ แนวปฏิบัติที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการใฝ่เรียนรู้จะต้องเป็นผู้ที่
 มีความสามารถ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นความอยากรู้และรู้จักแสวงหาคำตอบ
 ด้วยการบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ และสอดแทรกในกิจกรรมประจำวันของ
 สถานศึกษาซึ่งจะเอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นกับตัวของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด
 ของ ฮารี พันธุ์มณี (2545 : 15-16) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะของนักเรียนที่มีความใฝ่เรียนรู้ คือ อยากรู้
 อยากเห็น เสาะแสวงหาความรู้ มีวิจารณญาณ เลือกตัดสินใจ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดหา
 เหตุผล คิดจินตนาการ เป็นต้น สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 : 23) ได้ให้ความหมาย
 ผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ คือ ความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้อย่าง
 แสวงหาความรู้

จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ บันทึกความรู้ วิเคราะห์สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นีรันคร์ คังธีระบัณฑิตกุล และคณะ (2543 : 132-135) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านตัวนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน และด้าน โรงเรียน กับคุณลักษณะการใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะการใฝ่รู้ใฝ่เรียน คือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การเปิดรับสื่อมวลชน นิสัยรักการอ่าน การเสริมแรงของผู้ปกครอง การเสริมแรงของครู เช่นเดียวกับ Stanley – Muchow & Jan Lynette (1986 : Online) ได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับชีวิตของนักวิทยาศาสตร์ที่สำคัญโดยใช้ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน พบว่าลักษณะของนักวิทยาศาสตร์จะมีความอยากรู้อยากเห็น มีความหวัง มีความเชื่อ ความดูแลเอาใจใส่ ความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความคิดสร้างสรรค์ มีจุดมุ่งหมาย

2. ตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่าตัวบ่งชี้มีคุณภาพ คือ มีความเที่ยงตรงในการวัดมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดย โมเดลตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดี ($\chi^2 = 537.51$, $df = 580$, $p\text{-Value} = 0.89611$, $\chi^2/df = 0.927$, $GFI = 0.93$ $AGFI = 0.92$, $CFI = 1.00$, $RMSEA = 0.000$, $SRMR = 0.029$) น้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ทั้ง 37 ตัว มีค่าเป็นบวก มีขนาดตั้งแต่ 0.86 ถึง 0.91 เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านมีนิสัยรักการอ่าน ด้านมีความอยากรู้อยากเห็น ด้านมีความตั้งใจอย่างมีสติ ด้านเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ด้านชอบค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านมีนิสัยชอบจดบันทึก ด้านมีเหตุผล ตามลำดับ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .221 ถึง .782 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .935

2.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก (First Order) การวิเคราะห์โมเดลตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า โมเดลตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบหลักของคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 7 องค์ประกอบ คือ มีความอยากรู้อยากเห็น มีนิสัยรักการอ่าน ชอบค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีนิสัยชอบจดบันทึก มีความตั้งใจอย่างมีสติ มีเหตุผล และเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ โมเดลของการวัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความเหมาะสมพอดี ผลการทดสอบดังกล่าว

เป็นหลักฐานแสดงว่า แบบวัดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีคุณภาพ คือ มีความเที่ยงตรงในการวัด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปร ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน และสร้างสรรค์ ดังนั้นองค์ประกอบตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงประกอบด้วย 7 องค์ประกอบหลัก 37 ตัวบ่งชี้ จึงมีคุณภาพ

2.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง ของตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ทั้ง 7 องค์ประกอบเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยด้านมีนิสัยรักการอ่าน จัดเป็นองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบด้านรักการอ่าน เป็นอันดับแรก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดให้มีการประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเพื่อวินิจฉัยและใช้เป็นข้อมูลเพื่อประเมินการเลื่อนชั้นเรียนและการจบการศึกษาระดับต่างๆ อีกทั้งการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเป็นนโยบายหลักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต 1 ที่ต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ จึงมีกิจกรรมที่คอยกระตุ้นการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย อาทิเช่น การประกวดนักเรียนรักการอ่านทั้งระดับกลุ่มเครือข่าย และระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพราะเชื่อว่าการอ่านเป็นลักษณะนิสัยใฝ่เรียนรู้ อย่างหนึ่ง ที่สร้างศักยภาพการนำชีวิตไปสู่ความสำเร็จได้ สอดคล้องกับทฤษฎีด้านปัจจัยธรรม ที่เสนอจิตลักษณะ 8 ประการ ที่อาจเป็นสาเหตุของพฤติกรรมของคนดี คนเก่งและมีสุขของคนไทย ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 37) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน คือมีนิสัยรักการอ่าน พระสมชาย ฐานวุฑโฒ (2533 : 52-53) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน หรือพหูสูตร คือเป็นคนที่มีความตั้งใจ มีนิสัยชอบฟัง ชอบอ่าน ชอบค้นคว้า สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2543 : 6) ได้กล่าวถึงลักษณะใฝ่รู้ในการอ่านว่าเป็นคุณลักษณะทางจิตใจ และพฤติกรรมที่แสดงถึงความกระตือรือร้นสนใจ ทิศค้น แสวงหาความรู้ด้านต่างๆ ตลอดจนความสามารถในการจำแนก เปรียบเทียบ และวิเคราะห์ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัย

ของ ศักดิ์สิทธิ์ สุขบรม (2549 : 9) ที่ศึกษาพบว่าพฤติกรรมของผู้ที่รู้จักแสวงหาความรู้คือเป็นผู้ที่ชอบศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากเอกสาร ตำรา บุคคล หรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีการเตรียมความพร้อมในการเรียน เช่น จัดตารางเรียนและเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม อ่านหนังสือหรือเอกสารการเรียนล่วงหน้า เช่นเดียวกับ นรินทร์ ตั้งธีระบัณฑิตกุลและคณะ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่านิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ทั้งการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก (First Order) และการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second Order) ซึ่งผลการวิจัย พบว่าโมเดลการวิเคราะห์กับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความเหมาะสมพอดี โดยในแต่ละองค์ประกอบ จะมีส่วนย่อยที่มีความเกี่ยวโยงกัน เนื่องจากในแต่ละองค์ประกอบจะประกอบไปด้วยข้อคำถามที่สร้างขึ้นตามนิยามศัพท์ของแต่ละองค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์จึงให้ผลสอดคล้องกัน และเป็นหลักฐานสนับสนุนความเที่ยงตรงของแบบวัดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ส่วนการทดสอบคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้โดยรวมว่ามีความเที่ยงตรงมากน้อยเพียงใด พบว่ามีความเหมาะสมพอดีของโมเดลการวิเคราะห์กับข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ มีความเที่ยงตรงในการวัดข้อคำถามแต่ละข้อในแต่ละองค์ประกอบนอกจากนี้ พบว่าด้านมีนิสัยชอบจดบันทึก และด้านมีเหตุผลมีค่าความเที่ยงตรงต่ำสุด (0.86) เมื่อพิจารณาข้อคำถามของแบบวัด พบว่า อาจเป็นเพราะข้อคำถามส่วนมากในด้านนี้ เป็นข้อคำถามที่ค่อนข้างซับซ้อนลำบากต่อการตัดสินใจ ดังนั้น ในการสร้างข้อคำถามควรสร้างข้อคำถามที่ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ เพื่อผู้ตอบแบบวัดสามารถเข้าใจข้อคำถามได้ง่ายและไม่ซับซ้อน จากผลการวิจัยในครั้งนี้ จึงเป็นหลักฐานแสดงได้ว่า แบบวัดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีความเที่ยงตรงในการวัด

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ในระดับปานกลาง เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านรักการอ่าน ด้านมีความอยากรู้อยากเห็น ด้านมีความตั้งใจอย่างมีสติ ด้านเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ด้านชอบค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านมีนิสัยชอบจดบันทึก และด้านมีเหตุผล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นระดับชั้นเรียนที่สูงสุดของช่วงชั้นที่ 2 นักเรียนมีวุฒิที่สูงขึ้น มีความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น อีกทั้งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องเตรียมตัวสอบแข่งขันเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ในระดับช่วงชั้นที่ 3 ดังนั้น ในการ

ประพฤติกฎปฏิบัติในสิ่งใด ต้องมีการคิด พิจารณาหาเหตุผล ไตร่ตรอง มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของพัฒนาการทางจริยธรรมของ Kohlberg (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553 : 55-58) ที่ได้แบ่งช่วงพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมไว้ว่า ผู้ที่มีอายุประมาณ 12 ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่สามารถคิดในเชิงเหตุผลนามธรรมได้ ซึ่งเป็นระดับการคิดที่สูงขึ้นจากวัยเด็ก เพราะต้องการแสวงหาความจริงที่เป็นนามธรรมในชีวิต จึงส่งผลให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีระดับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาของจังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยมีประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนั้นการนำแบบวัดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปใช้กับนักเรียนในจังหวัดอื่น เขตการศึกษาอื่น หรือระดับอื่น ควรปรับปรุงข้อคำถามให้เหมาะสมกับท้องถิ่น และระดับที่นำไปใช้ด้วย ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แต่ละพื้นที่มีสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้นอาจส่งผลถึงคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ที่แตกต่างกันด้วย

1.2 จากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า แบบวัดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งประกอบไปด้วยด้านมีความอยากรู้อยากเห็น ด้านมีนิสัยรักการอ่าน ด้านชอบค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านมีนิสัยชอบจดบันทึก ด้านมีความตั้งใจอย่างมีสติ ด้านมีเหตุผล และด้านเข้าร่วมกิจกรรมที่ทาง โรงเรียนจัดขึ้น มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและความเชื่อมั่นในระดับค่อนข้างสูง ดังนั้นในการนำไปใช้สามารถนำแบบวัดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปวัดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ในช่วงชั้นเดียวกัน หรือช่วงชั้นอื่นๆ ได้อย่างมีคุณภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาในกลุ่มนักเรียนระดับช่วงชั้นอื่นๆ หรือต่างช่วงชั้นกัน เพื่อศึกษาแนวโน้มพัฒนาการคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยหรือตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนเพื่อนำไปประกอบการพัฒนาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรมีการศึกษาและติดตามผลคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนในระยะยาว
หรือ พัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอื่นๆต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY